

Göingegården: En 400-årig gårdshistoria

OSBY. Det var 1984 som Högstagården i Osby bytte namn. Samma år flyttade Barbro och Lars Svensson till Osby. De övertog Högstagården och driver numera en smula turistverksamhet kombinerat med sitt arbete som sångare. När de flyttade in i sitt nya hus beslöt de, att gården skulle kallas Göingegården och ingenting annat.

Jag fick en del gamla papper och kartor av gamle ägaren, säger Lars. Vi började studera dem och upptäckte, att gården faktiskt är närmare 400 år gammal, De upptäckte också, att namnet Högstagården har kommit till på 1900-talet.

Göingegården var ursprungligen ett gammalt torp. Torpet tillhörde Mellangården på Hasslarödsbacken. Byggherre på 1500-talet var Olof Tuvesson, anfader till riksdagsmannen Lars Tufvesson som levde under snapphaneåren på 1600-talet.

- Men då, när torpet byggdes, var ägaren dansk, berättar Lars.

Adelsfamiljen Svarte Bagge har en släkthistoria som regelbundet berörs i Osbys historia. Familjen var under några århundraden dansk. Dessutom hävdar historien att Svarte Bagge tillhörde regenterna i Danmark på den tiden.

HANS EGEN SON

En gren av ätten hette Fräkne, och tre män ur ätten lär ha utvandrat från Göinge till Värmland på 1000-talet. Danska riksjarlar, jarlar i Norge, dansk kungaätt och en lång rad andra titlar som har med makt att göra återfinns i den släktkronika som finns bevarad.

Att Olof Tufvesson ingår i Hasslarödssläkten kan man sluta sig till genom att just Mellangården ägdes av Thu vessönerna på den tiden. Själv har Olof Thu vesson inte satt några märkbara spår i historien, det har däremot många släktingar däribland hans egen son.

Från 1500-talets början ägde nämligen Hasslarödssläkten den berömda vapensmedjan i Hasslaröd, och det var Sven Thufvesson - han stavade efternamnet Tufvedsön - som uppfann den äldre göingebössan. Han hade en syssling som hette Måns Tufvesson och som 1645 uppfann snapphanegeväret. Båda vapnen betraktades som förträffliga vapen. Båda varianterna ansågs som de enda med tekniska förbättringar på det s k hjullåsgeväret fram tills dess att bröderna Mäuser uppfann Mäusergeväret,

STUPADE

Under 1600 och 1800 tillhörde släkten Skånes mest berömda storbondeköpmän och under 1700- till 1800 var flera av dem Göinges riksdagsmän, däribland Lars Thufvesson.

Peder Tuvesson stupade vid Drivåns bro 1568 när han deltog i ett slag mot svenskarna

Det var hans far, Olof, som byggde Göingegården. Då var den torp, numera är den en av Osbys största bostadshus.

- Det står i papperen att Olof byggde, berättar Barbro Svensson. Vi skojade en smula om det där, Lars och jag. Han heter Lars Olov och har sonen Peter och vi bor i gården nu, nästan 400 år senare.

Ute på ängarna, nedanför Göingegården, infångades Lars Vivallius, trubaduren och soloch-våren från Björkeberga. Ängarna kan man se genom fönstret från bostadshuset på Göingegården.

Det var på 1900-talet som Göingegården blev inskriven som Högstagården i Kungliga Kartverkets papper. Det berodde på, att dåvarande ägarna hade vissa kontakter och utnyttjade dessa till att få namnet han själv, hade givit sin gård godtaget.

Som Högstagården har den vandrat in i Osby 1900-talshistoria Göingegården, men Lars och Barbro hoppas naturligtvis, att Göingegården skall bli ett begrepp vida mer känt än Högstagården var.

ULLA SJÖGREN

Den vackra Göingegården är nära 400 år gammal och var ursprungligen ett torp till Mellangården. Bild: Willy Alm.